



**T.C.**  
**TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU**  
**1.DAİRE KARARI**

Başvuru Numarası : 2023/2467  
Toplantı Tarihi/Sayısı : 11.1.2024/37  
Karar Numarası : 2024/43  
Başvuran : Ö. A.  
Başvuran Vekili : -  
Adres : -  
Muhatap Kurum/Kişi : -  
Muhatap Adres : -

### **I. BAŞVURUNUN KONUSU**

1. Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan gelir uzman yardımcılığı alım sınavı ilanında yer alan 35 yaşını doldurmamış olma şartının yaş temelinde ayrımcılık oluşturduğu iddiasına ilişkindir.

### **II. İDDİA VE TALEP**

2. Başvuran; Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan 20/10/2023 tarihli ilan ile 2000 gelir uzman yardımcısı alımı yapılacağını duyurulduğunu, ilanda yaş sınırının 35 olarak belirtildiğini, bu sebeple söz konusu ilana başvurmadığını, yaş sınırının kaldırılması talebiyle Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) aracılığıyla yaptığı başvurunun Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından reddedildiğini, her ne kadar yaş sınırının yasal dayanağı olsa da uzman yardımcılığı unvanı için 35 üst yaş şartının görevin gerektirdiği bir nitelik olmadığını, Anayasanın 10'uncu ve 70'nci maddeleri kapsamında görevin gerektirmediği hiçbir ayrımın kabul edilemeyeceğini, Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) A grubu mesleklerin fiziki değil zihinsel güç gerektirdiğini, bu mesleklere girebilmek için KPSS'den yeterli puan alınması gerektiğini ve söz konusu sınava girişte 35 yaşını doldurmamış olma şartının aranmadığını, 2019 yılından itibaren farklı unvan ve sınıflarda üç yıldır istihdam edilen personelin uzmanlık sınavına girmesine izin verildiğini, bu kişiler için herhangi bir yaş şartı aranmazken kendisi için aranmasının yaş temelinde ayrımcılık oluşturduğunu iddia ederek; söz konusu sınav ilanına başvurusunun kabul edilmesini talep etmektedir.

### **III. İLGİLİ MEVZUAT**

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yasama yetkisi" başlıklı 7'nci maddesi şöyledir:  
"Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez."
4. Anayasa'nın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri" başlıklı 87'nci maddesi şöyledir:  
"Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; ..."
5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

kapsam” başlıklı 1’inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.”

6. 6701 sayılı Kanun’un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ...”

7. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(...)

(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.

(...)

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40’inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.”

9. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesine göre:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir.”

10. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

#### IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini

resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, zgrlğinden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal nleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

**13.** Bununla birlikte başvuru, Gelir İdaresi Başkanlığının yayımladığı gelir uzman yardımcılığı sınav ilanında yer alan 35 yaşı doldurmamış olma şartının yaş temelinde ayrımcılık oluşturduğu iddiasıyla Gelir İdaresi Başkanlığına yapılan başvurusunun kabul edilmesi talebine ilişkindir.

**14.** Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir Uzmanlığı Yönetmeliği'nin 1'inci maddesinde Yönetmelik'in 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ek 44'üncü maddesine dayanılarak hazırlandığı belirtilmiştir. Aynı Yönetmelik'in "*Giriş sınavına başvuru şartları*" başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde "*Giriş sınavının yazılı bölümünün yapılacağı yılın Ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak*" uzman yardımcılığı giriş sınavına başvuru şartları arasında sayılmıştır.

**15.** 657 sayılı Kanun'un Ek 40'ıncı maddesi şoyledir: "*Mesleğe zel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan ve 36'ncı maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan kadrolara atanmak amacıyla kurumlarca yapılacak olan özel yarışma sınavlarına başvurularda st yaş sınırı; özel mevzuatında yer alan yaş şartına ilişkin hükümlere bağlı kalınmaksızın giriş sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak şeklinde uygulanır. (2) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnemeleriyle kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, st kurul ve kuruluşları tarafından mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle yapılacak alımlarda da birinci fıkra hükmü uygulanır."*

**16.** 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "*Tesis edilen sınıflar*" başlıklı 36'ncı maddesinin "*Ortak Hükümler*" bölümünün (A) fıkrasının 11 numaralı bendinde "*Gelir Uzman Yardımcıları*" yer almaktadır.

**17.** Anayasa'nın 7'nci ve 87'nci maddelerinde; yasama yetkisinin münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisinin uhdesinde olduğu hükme bağlanmıştır. Bu bakımdan; kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak yasama yetkisi kapsamında kalmaktadır.

**18.** Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinde, yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te ise, yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin Kurumun görev alanına giremeyeceği düzenlenmiştir.

**19.** Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan gereklerle birlikte incelendiğinde, başvuru konusu yaş şartının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ek 40'ıncı maddesinden kaynaklandığı, kanunlara ilişkin düzenleme yapma görevinin münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'ıncı maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

## **V. KARAR**

**A.** Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUğUNA,

**B.** Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

**C.** Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

11/01/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

**e-imzalıdır**

Av. Alişan TİRYAKİ  
Daire Başkanı

**e-imzalıdır**

Dilek ERTÜRK  
Üye

**e-imzalıdır**

İsmail AYAZ  
Üye

**e-imzalıdır**

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU  
Üye

**e-imzalıdır**

Av. Zennure BER  
Üye